

Oriol Canosa

EL PAÍS
dels
SABIRS

EDITORIAL COMANEGRA
Fàbrica Lehmman, Barcelona
www.comanegra.com

Hi ha un sol art, el d'ometre.
ROBERT LOUIS STEVENSON

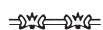

1

Al principi, Ivan Vania va crear les costes i la terra. Però la terra era caòtica i buida, perquè ningú no sabia amb exactitud quina forma tenia, quins rius i llacs la regaven, quines serralades la dividien.

El mapa que Ivan Vania dibuixava era incomplet i per això el dibuixava.

A la unitat de topògrafs de l'Exèrcit Imperial, on l'havien traslladat en acabar els tres anys de

servei militar obligatori, li havien ordenat dibuixar el mapa del país dels sabirs, una terra remota i poc explorada situada enmig de la immensa taigà que ocupava la part oriental de l'Imperi. Però Vania tenia poca informació per fer la seva feina: alguns relats dels escassos exploradors que havien visitat els poblats sabirs, un croquis fet de memòria per un paranyer que havia localitzat a les tavernes de la capital, i mitja dotzena d'informes i monografies d'un geògraf solitari que havia viatjat a la zona cinquanta anys abans com a corresponsal d'una societat científica.

Amb tots aquests papers estesos sobre una llarga taula de fusta, Vania somiava durant hores en boscos de pins i bedolls que s'estenien fins a l'infinit. Ja ho feia de nen, no gaires anys enrere. Sense cap vocació militar, havia acceptat el grau de tinent i el càrrec a la unitat de topògrafs perquè li permetessin dibuixar els mapes que sem-

pre havia volgut dibuixar. Però és impossible fer una feina com aquesta des d'un despatx a dos mil quilòmetres de distància.

Vània vivia sol. Tenia una habitació en una residència per a joves oficials al districte tercer, molt a prop del Quarter General. La seva mare, una grega d'Esmirna a qui mai no havia vist somriure, i el seu pare, un fabricant de llapis d'una ciutat de províncies a uns centenars de quilòmetres de la capital, havien mort de verola durant la guerra, quan Vània era adolescent. En un petit estoig d'hule negre hi guardava tota la seva herència: vint llapis de grafit i un medalló amb un retrat de sa mare abans de casar-se.

Un vespre de principis d'abril en què el vent gelat de l'hivern encara repicava contra els vidres, van convidar Vània a un ball al palau d'una comtessa que, segons els rumors que circulaven a la cantina d'oficials, era amant del general que solia acompanyar l'Emperador en les seves partides de caça.

Vània es passejava pels salons, saludava amb un somriure els coneguts amb qui es creuava i feia tot el possible per no aturar-se en cap dels cercles que parlaven animadament. Havia acceptat la invitació perquè els seus superiors li retreien que mai no anés als balls i als sopars en què els joves militars teixien les fines xarxes que els permetrien fer carrera. No tenia ganes de ser allà, però tampoc no havia trobat la força per negar-s'hi.

En un petit saló allunyat de la sala de ball, un grup d'oficials jugava a cartes mentre alguns joves cadets, dempeus al voltant de les taules, els reien els acudits i observaven el joc fumant i bevent en silenci. Vània s'hi va unir. Sota l'atenta mirada dels joves, quatre oficials d'una seixantena d'anys recollien les cartes de sobre la taula.

—Li toca a vostè, general.

—Passo.

—Un trèvol.

—Passo.

—Un cor.

Hi hagué una pausa. Els jugadors, amb els ulls lleugerament clucs pel fum dels cigars, calculaven les seves possibilitats.

—I doncs, coronel Bastia?

—Disculpin. Dos trèvols.

—Juga com un debutant, coronel.

El coronel, amb la seva única mà, va llançar una carta. Somreia.

—I si li dic que tinc dues piques?

I llavors, un petit gest. Un gest minúscul que canviaria la vida de Vània: un dels quatre jugadors va vessar una copa. El vi va tacar una guerrera blanca. El propietari es va aixecar i, després de disculpar-se, va anar-se'n a canviar-se. Només tres homes seien a taula, l'harmonia s'havia trencat.

El general va mirar al seu voltant i, d'entre els joves, va escollir l'únic que duia dues estrelles cosides a la màniga.

—Tinent, tingui l'amabilitat d'ocupar el lloc del meu company.

Vània va entendre que era una ordre i va seure.

—Com es diu, vostè?

—Tinent Ivan Vània, general.

—Jo soc el general Denikin. Els nostres contrincants són el coronel Bastia i el coronel Liuvói. Sap jugar?

—Conec les regles però no en soc cap expert.

—Aquest és un joc molt senzill. No es tracta de guanyar, sinó d'evitar perdre i deixar que sigui l'altra parella qui perdi. Mantingui el cap fred i no miri d'impressionar-me.

La partida va continuar. Vània va provar de concentrar-se, però era incapaç de comptar les cartes que ja havien sortit i d'endevinar les que devia tenir cada contrincant.

El general Denikin mossegava la punta del cigar. Vània va anunciar dues piques.

—No sigui ruc, tinent. Per què ha fet això?

—Disculpi, general. Em sembla que no tinc una bona mà.

El coronel Bastia va deixar les cartes sobre la taula per agafar la copa de xerès.

—Jo tampoc no vaig gaire sobrat de bones mans.

Els cadets van riure l'acudit, però quan van veure que cap dels jugadors no ho feia, van callar.

—Tinent, sap com va perdre la mà, el coronel Bastia?

—No, general.

—Expliqui-l'hi, coronel.

—No hi ha gaire cosa a explicar. Va ser el meu tribut a la pàtria durant la guerra. Però vostè no deu saber de què li estic parlant, fill. Vostè era un nen i no va perdre-hi res.

—Hi vaig perdre els pares.

El general va riure.

—Coronel, em sembla que el tinent li acaba de guanyar una basa.

La partida va continuar una bona estona fins que el comandant que s'havia tacat la guerrera

va tornar a entrar al saló. Vània es va aixecar i li va cedir el lloc fent sonar els talons.

El general Denikin es va acomiadar de la seva parella de joc.

–Tinent, què vol fer, a la vida?

–Què vol dir, general?

–Per què s’ha allistat a l’exèrcit? Vol oferir la seva mà a la pàtria, com el coronel?

–No, general. Bé, suposo que si arribés el moment miraria de ser digne de les meves estrelles. Però el que m’agradaria és explorar nous territoris. Vull visitar la taigà i traçar el mapa del país dels sabirs. És la feina que m’han encomanat els meus superiors de la Unitat Topogràfica, però no tinc prou dades per fer-ho sense trepitjar el territori.

–El coronel Bastia segur que pot arreglar-ho, tinent. Presenti’s demà al matí al seu despatx i ja veurà com pot fer-hi alguna cosa. Oi, coronel?